

Związek Producentów Ryb

**Istotne problemy gospodarstw rybackich
zdefiniowane podczas konferencji ZPRyb w Sierakowie w dniu 27.08.2010r.**

Wstęp:

- W dniu 14.01.2008r podczas spotkania środowisk rybackich w Przysieku, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Kazimierz Plocke poinformował, że:

1. *„Otrzymałem od Premiera zadanie stworzenia w Polsce opłacalnego rybactwa i rybołówstwa i będę starał się to robić ...”*
2. *„Obiecuję, że krok po kroku będziemy rozwiązywać problemy rybactwa i zapraszam do szerokiej współpracy...”*
3. *„W ciągu miesiąca powołamy zespół doradczy ds. rybactwa w Ministerstwie Rolnictwa..”/Uwaga-do dnia dzisiejszego nie odbyło żadnego spotkania Zespołu/*
4. *„Do końca roku powinny zostać zakończone prace nad SPO dot. rybactwa i mam nadzieję, że od 2008r. rybacy polscy będą mogli korzystać z finansowej pomocy Unii Europejskiej”.*

- W dniu 2 lipca 2009r podczas obchodów Święta Rybaka, w wywiadzie dla TVP Dyrektor Departamentu Rybołówstwa P. Janusz Wrona zapowiedział, że dla wszystkich producentów ryb są przewidziane rekompensaty za działania wodno środowiskowe!

Uczestnicy konferencji ZPRyb po przeanalizowaniu powyższych zapowiedzi i całokształtu uwarunkowań odnoszących się do chowu i hodowli ryb w 2010r. oświadczają:

Wyrażamy poważne obawy o los polskich gospodarstw rybackich, losów ludzi zajmujących się hodowlą i chowem ryb w stawach w związku z brakiem jasnej, konstruktywnej i przejrzystej polityki organów państwa, dotyczącej tej sfery działalności. Odnotowujemy brak liczenia się z uwarunkowaniami i specyfiką tej działalności.

Dowodem na powyższe stwierdzenie jest dyskryminowanie akwakultury w przydziale środków finansowych w ramach obecnie realizowanego EFR, oraz takie skonstruowanie przepisów na ich wykorzystanie, które zamiast stworzyć efektywne, proste warunki do poprawy gospodarowania i doskonalenia rybackiej działalności z harmonijnym wykorzystaniem środowiska, główny nacisk nakłada na absurdalnie rozbudowane wymogi biurokratyczne, nie mające nic wspólnego z rzeczywistym „*zrównoważonym rozwojem rybactwa*”! Jest zastosowana filozofia tworzenia pułapek prawnych.

Dowody na powyższe to np. bariery polegające na braku jasnych, precyzyjnych kryteriów rozpatrywania wniosków na „działania wodno środowiskowe”. Pułapki w postaci obowiązku złożenia *sprawozdań* z wykonania ww. działań, tak skonstruowane, że wykluczyły możliwość ich realizacji, ponieważ wymagane wzory ww. sprawozdań ARIMR ogłosiła na swej stronie internetowej z ponad miesięcznym opóźnieniem w stosunku do okresu sprawozdawczego. Uważamy, że w polskich warunkach braku powszechnego dostępu do Internetu, przedmiotowe sprawozdania winny stanowić załącznik podpisywanej umowy o dofinansowanie a nie stanowić podstawę do rozwiązania umów!

Wnioskujemy o stosowanie do rybactwa miary jak do rolnictwa w dysponowaniu i realizowaniu funduszy przeznaczonych na rozwój rybactwa, a nie tworzenie warunków do poniżającego nas realizowania wymysłów biurokracji, stawiania nas w dwuznacznej sytuacji i niczym nie usprawiedliwionego insynuowania „działań w szarej strefie”!

Uważamy, że środki finansowe EFR mają służyć zrównoważonemu rozwojowi rybactwa a nie powodować zaburzenia warunków równej konkurencji w chowie i hodowli ryb!

Główne istotne problemy gospodarstw rybackich:

1. Jako najważniejszy problem zdefiniowano błędy, popełnione podczas planowania i wprowadzania środków finansowych z EFR w ramach programu 2007-2013 dyskryminujące akwakulturę! Uzasadnienie powyższego zawarte jest w załącznikach nr 1,2,3.

2. Konieczność nowelizacji ustawy o rybactwie śródlądowym:

a/. wzmocnienie prawnego znaczenia obrębów hodowlanych w tym m. in.

- zakaz wstępu na obręb hodowlany w godzinach nocnych,
- określenie prawnych zasad wyłączających połowy ryb w ciekach przepływających pomiędzy stawami rybnymi w *Obrębach Hodowlanych* wchodzących w skład obwodów rybackich.

b/. wprowadzenie obowiązku ewidencjonowania handlu sieciami rybackimi i sprzedaży ich tylko podmiotom „uprawnionym do rybactwa”.

c/. prawne sprecyzowanie zasad zwalczania szkodników rybackich w taki sposób, by zapewnić ochronę rybostanu i urządzeń hydrotechnicznych na stawach, szczególnie uwzględniając fakt, że są one sztucznie zbudowane dla chowu ryb.

Dla spełnienia powyższego należy m. in. - **w ustawie o ochronie przyrody usunąć w art.52 ust.3** – dodany ustęp wprowadza całkowity zakaz uśmiercania ptaków-kormoranów wprowadzając ostrzejsze działania ochronne niż te, które przewidziano w dyrektywach unijnych.

3. Postuluje się o stworzenie ustawowych możliwości przedłużania pozwoleń wodno prawnych udzielonych na pobór i zrzut wód ze stawów rybnych. Obecne uregulowania prawne - Ustawa prawo wodne, nie przewidują takiej możliwości!

4. Utworzenie Funduszu Gospodarki Rybackiej /FGR/ przeznaczając na ten cel m.in. część podatków od stawów /grunty Wsr/, czynszu od użytkowania rybackiego jezior, czynszu za dzierżawę stawów z ANR.

5. W ODR-ach zorganizować doradztwo fachowe dla rybaków lub przekazać środki finansowe na zorganizowanie doradztwa rybackiego w ramach działalności ZPRyb.

6. Egzekwować realizację planów odstrzału łysiek i kaczek na stawach przez Koła Łowieckie a w przypadkach braku realizacji powyższego, należy wypracować tok postępowania w celu dokonywania przez PZł wypłat rekompensat za wyjadane zboże przez łyski i kaczki.

Alternatywnym rozwiązaniem ustawowym w przypadku nie stworzenia możliwości ograniczania „szkodników rybackich” przez rybaków, powinno być utworzenie funduszu z

którego wypłacane byłyby odszkodowania za wyrządzane szkody. Nie może przecież być tak, że jedynymi, którzy finansują bardzo nieracjonalną opiekę nad np. kormoranami są rybacy!

7. Wnioskuję się o szybkie przeprowadzenie sprzedaży stawowych gospodarstw rybackich z zasobów ANR ich dzierżawcom, na warunkach możliwych do spełnienia przez nich. Umożliwi to właściwe, porównywalne warunki ekonomicznego gospodarowania i zabezpieczy substancję materialną tych gospodarstw przed degradacją. Dopóki to nie nastąpi, ANR winna czynnie uczestniczyć w inwestycjach ochraniających urządzenia hydrotechniczne i budowę stawowe przed niszczeniem.

ANR należy zobowiązać do dokonania aktualizacji geodezyjnej stawów rybnych. W wielu gospodarstwach rybackich dzierżawionych z ANR, dzierżawcy ponoszą niesłuszne, bardzo wysokie opłaty podatkowe, bo w ewidencji geodezyjnej stawy rybne nie są zakwalifikowane jako Wsr itd.

8. Działalność naukowa w praktyce rybackiej - rybactwo oczekuje efektywnego postępu działalności naukowej w zakresie ochrony zdrowia i zwalczania chorób ryb oraz sukcesywnych badań populacji zwierząt mających wpływ na gospodarkę rybacką. Biorąc pod uwagę poważne trudności z osiągnięciem postępu genetycznego w hodowli karpia, oczekujemy jednak na postęp, wzorem np. hodowli drobiu, gdzie dzięki postępowi genetycznemu i technologicznemu skrócono w okresie od lat 60-tych ub. wieku chów brojlerów kurzych z ok. 5 miesięcy do 5 tygodni, a tuczu świń z 10 miesięcy do 5 miesięcy !

9. Ponieważ obecnie nie ma już w Polsce żadnej szkoły rybackiej na poziomie zawodowym i średnim, konieczne jest reaktywowanie tego typu szkolnictwa, gdyż jego brak grozi analfabetyzmem w naszym zawodzie. Sygnały problemów nieznaności tematyki rybackiej można odebrać np. z Urzędów Marszałkowskich, gdzie brakuje fachowców z dziedziny rybactwa. Również gospodarstwa rybackie sygnalizują brak możliwości zaspokojenia swych potrzeb kadrowych na ichiologów!

10. Rybacy użytkownicy jezior domagają się:

a/. zmian w zasadach konkursów na „oddawanie w rybackie użytkowanie obwodów rybackich” – obecnie wygraną gwarantują jedynie proponowane przez oferenta nieracjonalnie wysokie (szkodliwe) nakłady rzeczowo - finansowe na zarybienia, a nie fachowość i wiedza.

b/. ustalenia zasad przechowywania i udostępniania informacji zawartych w księgach jeziorowych /gospodarczych/, operatach- analiza tych danych jest niezbędna do wykonania kolejnych operatów na dany obwód rybacki.

c/. Uzgadniania z użytkownikiem rybackim rzek – ich regulacji, budowy Małych Elektrowni Wodnych, zbiorników zaporowych – rzeki zarybiane są cennymi gatunkami ryb i niezbędne jest informowanie dotyczące wpływu inwestycji na rybostan.

d/. Rozwiązania sprawy VAT na sprzedaż zezwoleń wędkarskich – na gruncie podatku dochodowego jest to działalność rolnicza/3-7%/ a ustawy o VAT – sport i rekreacja – 22% VAT.

e/. Wykupu od ANR na rozsądnych zasadach rybakówek i innego majątku związanego z prowadzoną gospodarką jeziorową.

f/. Uregulowanie kwestii naliczania podatku od pomostów i kutrów rybackich.

g/. Włączenia gospodarki w obwodach rybackich, jako działalności rolniczej, pod właściwość MRiRW, a nie jak dotychczas pod Ministerstwo Środowiska.

h/. Wzmocnienie i dofinansowanie Państwowej Straży Rybackiej

11/. Znowelizować rozporządzenia dotyczące Osi IV, SPO Rybołówstwo - w celu rozszerzenia działań , operacji możliwych do realizacji przez rybaków w ramach LGR.

12/. Uczestnicy konferencji po przeanalizowaniu warunków produkcji karpia w roku 2010 uznali, że dla zapewnienia opłacalności produkcji, cena za karpia w okresie Wigilijnym wyniesie ok.13 zł za 1 kg.

13/. Uczestnicy konferencji wnioskują do Zarządu ZPRyb o podjęcie efektywnych działań zmierzających do realizacji wniosków z niniejszej konferencji.

Prezes - Krzysztof Karoń

Załączniki – 3.